

LEGE
**pentru modificarea și completarea Legii instituțiilor
financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995**

nr. 623-XV din 09.11.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.139-140/1080 din 15.11.2001

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.1, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3:

noțiunile "administrator" și "afiliată a unei persoane juridice" vor avea următorul cuprins:

"*administrator* – membru al consiliului, al organului executiv, al comisiei de cenzori, contabilul-șef, conducătorul filialei persoanei, precum și altă persoană investită prin lege sau statut să-și asume obligații, de sine stătător sau împreună cu alții, în numele și în contul persoanei;

afiliată a unei alte persoane se consideră persoana:

- a) care exercită controlul asupra persoanei;
- b) care se află sub controlul persoanei;
- c) care se află, împreună cu persoana, sub controlul unei alte persoane;
- d) care este membru al consiliului, al organului executiv și al comisiei de cenzori a persoanei;
- e) care, conform legislației civile, este legată de persoana fizică – membru al consiliului, al organului executiv, al comisiei de cenzori a persoanei – printr-un raport de rudenie de gradul întâi și doi, precum și soții;

f) a cărei afiliere este determinată de Banca Națională prin actele sale normative, care trebuie să corespundă principiilor general acceptate pentru o supraveghere bancară eficientă;"

după noțiunea "credit" se introduce noțiunea "datorie subordonată", cu următorul cuprins:

"*datorie subordonată* – sumă de bani depusă, care îndeplinește următoarele criterii:

- este neasigurată;
- termenul de scadență este de cel puțin 5 ani. Dacă termenul de scadență nu este fixat, este rambursabilă la cererea deținătorului în termen nu mai mic de 5 ani de la data depunerii și cu condiția obținerii prealabile de la Banca Națională a permisiunii eliberate în condițiile art.7 alin.(2);
- nu este rambursabilă înainte de data scadenței, cu excepția cazului lichidării băncii;
- în cazul lichidării băncii, se achită după executarea creanțelor tuturor creditorilor băncii, dar înaintea executării creanțelor acționarilor;
- poate fi considerată drept componentă a capitalului reglementat în condițiile stabilite de Banca Națională;"

la noțiunea "depozit", după cuvintele "- nu se raportează" se introduc cuvintele "la datorii subordonate,";

la noțiunea "depozite personale", cuvintele "în limitele stabilite de Banca Națională pentru bănci" se exclud;

noțiunea "documentație de credit" va avea următorul cuprins:

"*documentație de credit* – documentația care stă la baza unei convenții între o bancă și o altă

persoană pentru acordarea unui credit și cuprinde cel puțin:

- situația financiară curentă a solicitantului de credit și a oricărei persoane care constituie o garanție personală;
 - o descriere a modalităților de garantare pentru plata integrală a datoriei și, după caz, o evaluare a bunurilor care fac obiectul garanției;
 - o descriere a condițiilor creditului, cuprinzând valoarea creditului, rata dobânzii, schema de rambursare, obiectivul debitorului și scopul pentru care a solicitat creditul;
 - documentul cu semnăturile persoanelor care au autorizat acordarea creditului în numele băncii;
 - alte documente determinate de bancă;"
- noțiunile "acțiune cu drept de vot", "insolvabilitate" se exclud.

2. Articolul 5:

la alineatul (1), cuvintele "băncile care se înființează" se înlocuiesc cu cuvântul "bănci";

la alineatul (2), cuvintele "în care se înființează ea" se exclud.

3. Articolul 7:

la alineatul (7), după cuvântul "Instituțiile" se introduce cuvântul "financiare";

articolul se completează cu alineatul (8), cu următorul cuprins:

"(8) Banca Națională nu eliberează autorizație în cazul când capitalul băncii ce se constituie nu corespunde cuantumului capitalului necesar pentru autorizația respectivă plus cheltuielile necesare pentru constituirea băncii. Cheltuielile legate de constituirea băncii se efectuează în limita prevăzută în business-planul elaborat în conformitate cu prevederile art.6 alin.(1) lit.c)."

4. La articolul 9 alineatele (1) și (2), cuvintele "central al băncilor" se înlocuiesc cu cuvintele "băncilor autorizate".

5. La articolul 10 alineatul (1) litera f), cuvântul "fuziunea" se înlocuiește cu cuvântul "reorganizarea".

6. Articolul 11 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Decizia de retragere a autorizației intră în vigoare la data adoptării."

7. Articolul 12 alineatul (4) se completează în final cu textul: "Banca străină poate deschide reprezentanțe în Republica Moldova numai după notificarea Băncii Naționale, în conformitate cu actele normative adoptate de aceasta. Reprezentanțele băncilor străine își vor limita activitatea la acte de informare, de legătură sau de reprezentare și nu vor efectua nici una din activitățile prevăzute la art.26."

8. Articolul 13:

la alineatul (1), propoziția a doua se exclude;

articolul se completează cu alineatul (4), cu următorul cuprins:

"(4) Băncile pot deschide filiale și reprezentanțe pe teritoriul Republicii Moldova și al altor state numai cu aprobarea prealabilă a Băncii Naționale, în condițiile stabilite de actele normative adoptate de aceasta."

9. Articolul 14 se completează în final cu propoziția: "Acțiunile se achită integral numai cu mijloace bănești proprii."

10. La articolul 15:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"(1) Transferul prin tranzacții a unei cote din capitalul băncii se efectuează cu permisiunea scrisă a Băncii Naționale, dacă în urma unui astfel de transfer orice persoană sau orice persoane care acționează în comun vor deține, direct sau indirect, o cotă substanțială în capitalul acestei bănci, precum și în cazul în care, în urma majorării unei astfel de cote, se vor atinge sau se vor depăși limitele de 25 la sută, 33 la sută și 50 la sută. Decizia privind o astfel de autorizație se emite conform art.7 alin.(2). Exercițiul dreptului de vot al acționarilor care dețin cote substanțiale și care nu au obținut permisiunea Băncii Naționale este suspendat în mărimea cotei care depășește limitele permise de Banca Națională. Acționarii sînt obligați, în termen de 3 luni, să obțină permisiunea Băncii Naționale sau să-și vîndă acțiunile deținute fără permisiunea Băncii Naționale. După expirarea acestui termen, dacă acțiunile nu au fost vîndute sau nu s-a obținut permisiunea Băncii Naționale, banca este obligată să anuleze acțiunile respective, să emită acțiuni noi în același număr și de aceeași clasă, urmînd ca suma obținută din vînzarea acestor acțiuni să fie transmisă deținătorului inițial după reținerea cheltuielilor legate de

vînzare.";

alineatul (3) partea introductivă, după cuvîntul "capital" se completează cu cuvintele ", cu excepția cotelor de participare la capitalul băncilor".

11. Articolul 16:

în titlul și textul articolului, termenul "fuziune" se înlocuiește cu termenul "reorganizare";
propoziția a treia va avea următorul cuprins: "Banca sau băncile constituite în urma fuziunii sau divizării încep activitatea numai după obținerea autorizației Băncii Naționale."

12. Articolul 18 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"(1) Organele de conducere ale băncii sînt adunarea generală a acționarilor, consiliul, organul executiv și comisia de cenzori. Consiliul este organul de administrare al băncii care exercită funcții de supraveghere, elaborează și asigură aplicarea politicii băncii. Atribuțiile consiliului se stabilesc în statutul băncii și regulamentele interne ale acesteia."

13. La articolul 19 alineatul (2):

litera a) se completează în final cu cuvintele "din Republica Moldova";

la litera b), cuvintele "prin lege" se exclud.

14. La articolul 20 alineatul (1), cuvintele "alcătuită din" se înlocuiesc cu cuvintele "alcătuită dintr-un număr impar, dar nu mai puțin de".

15. Articolul 21 se completează în final cu textul: "Administratori ai băncii pot fi numai persoane fizice, cu excepția membrilor comisiei de cenzori ale căror împuterniciri pot fi delegate organizației de audit, dacă aceasta nu efectuează controlul de audit al băncii. Aceste persoane trebuie să fie confirmate de Banca Națională înainte de începerea exercitării funcției."

16. Articolul 26:

titlul articolului va fi: "Activități financiare permise băncilor";

la alineatul (1):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

"(1) Băncile pot desfășura, în limita autorizației acordate, următoarele activități:";

la litera b), după cuvîntul din paranteze "comerciale" se introduc cuvintele ", eliberarea garanțiilor și cauțiunilor";

la litera c) liniuța 3, cuvintele "rata de schimb și" se exclud;

alineatul (2):

litera a) se completează în final cu cuvintele: "numai în lei moldovenești, cu excepția activității prevăzute la alin.(1) lit.f) și deschiderii conturilor/plasării mijloacelor la alte bănci de pe teritoriul Republicii Moldova";

la litera b), cuvintele "lit.a)-j)" se înlocuiesc cu cuvintele "lit.a)-k)".

17. La articolul 27:

alineatul (3):

la literele a) și b), cuvîntul "titluri" se înlocuiește cu cuvintele "valori mobiliare";

la litera c), cuvîntul "titluri" se înlocuiește cu cuvintele "valori mobiliare, cu excepția hîrtilor de valoare de stat,";

la alineatul (4) litera b) și alineatul (5), cuvîntul "titluri" se înlocuiește cu cuvintele "valori mobiliare".

18. Articolul 28:

după alineatul (4) se introduce un nou alineat (5), cu următorul cuprins:

"(5) Banca nu poate acorda credite garantate cu acțiunile emise de ea.";

alineatul (5) devine alineatul (6).

19. Articolul 29 litera b) se completează în final cu cuvintele ", conform Legii cu privire la piața valorilor mobiliare".

20. La articolul 31:

în titlu, după cuvîntul "Tranzacțiile" se introduc cuvintele "cu funcționarii băncii și";

alineatul unic al articolului 32 devine alineatul (3) al articolului 31.

21. Articolul 32 va avea următorul cuprins:

"**Articolul 32.** Acordarea de credite

(1) Toate operațiunile de credit și garanție ale băncilor trebuie consemnate în documente contractuale din care să rezulte clar termenele stabilite și toate condițiile tranzacțiilor respective.

(2) La acordarea creditelor, băncile urmăresc ca solicitanții să dea dovadă de credibilitate în ceea ce privește rambursarea acestora la scadență. În acest scop, băncile cer solicitanților garantarea creditelor în condițiile stabilite prin regulamentele lor de creditare."

22. Articolul 38 va avea următorul cuprins:

"Articolul 38. Acțiuni ilegale, măsuri de remediere și sancțiuni

(1) Dacă se constată că banca (instituția financiară), proprietarii sau administratorii ei au încălcat prezenta lege, actele normative ale Băncii Naționale, condițiile din autorizație, obligațiile fiduciare ori s-au angajat în operațiuni riscante sau dubioase, nu au raportat, au raportat cu întârziere, au raportat date eronate privind indicatorii de prudență bancară sau alte exigențe prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale, nu au respectat măsurile de remediere stabilite de Banca Națională sau luând în considerare specificul situației financiare curente sau din trecut a băncii (instituției financiare), Banca Națională poate:

- a) emite un avertisment;
- b) încheia cu banca (instituția financiară) un acord care prevede măsuri de remediere;
- c) emite ordonanță privind încetarea încălcărilor, efectuarea măsurilor de remediere și aplicarea de sancțiuni;
- d) aplica și percepe incontestabil amendă băncii (instituției financiare) pînă la 0,3 la sută din capitalul băncii (instituției financiare) și/sau administratorilor între 1-10 salarii medii pe activități financiare conform datelor Departamentului Statistică și Sociologie din luna precedentă datei constatării faptei;
- e) retrage confirmarea dată administratorilor băncii (instituției financiare);
- f) limita sau suspenda activitatea băncii (instituției financiare);
- g) substitui autorizația în dependență de mărimea capitalului minim necesar conform art.26 alin.(2);
- h) retrage autorizația.

(2) În urma constatării celor prevăzute la alin.(1), Banca Națională poate impune băncii (instituției financiare):

- a) ca media activelor acesteia din fiecare trimestru să nu depășească media activelor din trimestrul precedent;
- b) să nu achiziționeze capitalul unei alte persoane juridice, să nu formeze sau să nu achiziționeze o nouă filială, să nu se angajeze într-un nou tip de activitate;
- c) să nu acorde nici un credit unei filiale a sa decît dacă acest credit este garantat prin valori mobiliare, emise sau garantate de Guvern, a căror valoare pe piață depășește permanent cu 125 la sută creditul;
- d) ca ratele dobînzii pe care aceasta o plătește pentru depozite să nu depășească ratele dobînzii predominante la depozite în sumele și termenele comparabile în zona în care se află ea;
- e) să modifice, să reducă sau să suspende orice activitate pe care o consideră ca fiind excesiv de riscantă;
- f) să destituie unul sau mai mulți administratori care au activat peste 180 de zile precedente momentului în care banca (instituția financiară) a înregistrat pierderi de capital;
- g) să înstrăineze sau să lichideze sucursala dacă Banca Națională stabilește că aceasta poate deveni insolubilă și impune un risc mare instituției financiare sau îi poate cauza o pierdere substanțială a activelor sau veniturilor;
- h) ca nici un funcționar să nu primească beneficii (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției), retribuții (compensații) și un salariu care să depășească cuantumul mediu al salariului (excluzînd beneficiile, retribuțiile și veniturile de la opțiunile de stok și împărțirea profitului) pentru 12 luni calendaristice precedente lunii în care banca a înregistrat pierderi de capital.

(3) În cazul în care se constată că banca este în incapacitate de plată sau în supraîndatorare, sau capitalul, pentru care Banca Națională cere mărimea minimă, este mai mic de 2/3 față de capitalul reglementat minim necesar și există pericolul ca banca să intre în incapacitate de plată, pe lîngă aplicarea măsurilor și sancțiunilor, prevăzute la alin.(1) și alin.(2), Banca Națională retrage autorizația și sesizează instanța de judecată competentă pentru declanșarea procesului de insolabilitate. În sensul

prezentului alineat, "incapacitatea de plată" este situația în care 10 la sută din obligațiunile curente nu au fost achitate la termen de către bancă.

(4) Măsurile și sancțiunile prevăzute la prezentul articol nu exclud aplicarea altor măsuri și sancțiuni conform legislației.

(5) Amenzile aplicate conform prezentului articol se varsă la bugetul de stat.

(6) Prin derogare de la prevederile legislației cu privire la contenciosul administrativ, numai acționarii băncii care dețin în total cel puțin 25 la sută din acțiunile cu drept de vot, deponenții care dețin cel puțin 1/4 din suma depozitelor sau alți creditori care dețin cel puțin 1/4 din valoarea totală a cerințelor (cu excepția depozitelor) pot ataca în instanța de judecată competentă, în decursul a 30 de zile de la data retragerii autorizației, decizia de retragere a autorizației, indicând motive argumentate numai în temeiul prevederilor alin.(3).

(7) Măsurile și sancțiunile aplicate de Banca Națională pot fi atacate în instanța de judecată competentă. În procesul de judecată intentat Băncii Naționale în legătură cu aplicarea prevederilor prezentei legi, se vor respecta următoarele condiții:

a) în cazul în care instanța de judecată recunoaște că acțiunile Băncii Naționale față de bancă sînt neîntemeiate, Banca Națională va repara prejudiciile materiale, retragerea autorizației rămînînd în vigoare;

b) contestarea sau acțiunea în justiție nu va influența asupra procesului de lichidare și nu va suspenda executarea actelor impuse de Banca Națională."

23. Capitolul VII se exclude.

24. Capitolul VIII devine capitolul VII.

25. Articolele 52-56 devin, respectiv, articolele 39-43.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 9 noiembrie 2001.

Nr.623-XV.